

κληρικόφρονες, με τον Γαβριήλ Μάξ επί κεφαλής, και οι προληπτικοί έστρεψαν την προσοχή τους στη Βαμβέργη, όπου η 'Αμαλία κατέκειτο βαρειά άρρωστη.

Τις τελευταίες στιγμές, ό ιερέυς που εκλήθη στά 'Ανάκτορα να διαβάσει τις επιθανάτιες ευχές της είπε :

— Βασίλισσα της 'Ελλάδος, μέλλεις να εμφανισθής στον Ουράνιον Πατέρα. *Αν χωρίς να τό θέλης άδίκησες την 'Ελλάδα και οι 'Ελληνες σε άδίκησαν, συγχώρησέ τους. 'Η κόρη αυτή άνιπροσωπεύει τη στιγμή αυτή την 'Ελλάδα !

Και ό ιερέυς έδειξε τη δεσποινίδα Εάνθη Χατζίσκου που έστεκε άριστερά, κοντά στο κρεβάτι. Τά γαλιανά, ώραια μάτια της 'Αμαλίας εδάκρυσαν και εκλείσθηκαν για πάντα. Το δάκρυ εκύλισε στο μάγουλό της *Ήταν τό τελευταίο δάκρυ της άγάπης, που για άποχαιρετισμό τό έστελενε στην άγαπημένη της 'Ελλάδα.

*Ήταν ή 20 Μαΐου 1875. Κατά τό βράδυ, κ' έξω ή φύσις ήταν ντυμένη όλη την άνοιξιάτικη της έμορφιά...

'Η άποθανούσα βασίλισσα άφησε διαθήκη γραμμένη στις 8 Σεπτεμβρίου 1869 στη Βαμβέργη. Ύψηλά και γενναία αισθήματα διαπνέουν την διαθήκη αυτή :

«...Ζητώ συγγνώμη από οσινόητοι, τόν όποιοι άδίκησα ή έλύπησα. Συγχώρω από τό βάθος της καρδιάς μου όλους εκείνους όί όποιοι με προσβέβαλαν, με ένοχοποίησαν, με κατέδωξαν, με άδίκησαν.

'Η άγάπη μου προς την 'Ελλάδα και τόν λαόν της με κατέχει μέγχοι της τελευταίας προής μου, όπως κατέχει και τόν πολυαγαπημένο μου 'Όθωνα μέχρι της στιγμής, κατά την όποίαν ό Θεός άνεκάλεσεν αυτόν πληρών του. Είθε να γίνη εύτυχής τόσοσος άμφοτέροι έποθόηραμεν να την καταστήσομεν. Είθε τά όνειρα της νεότητός μας να πραγματοποιηθούν. 'Η εύλογία του Θεού επί του τόπου τούτου και του λαού. Είθε να διαφοίτησιν από τούς ό Θεός, όπως έπισχύνονται και προσδέονται έν όμοιοις, έν άνταπαρήσει, και έν μεγαλόφρονι φιλοδοξία προς τόν σκοπόν τόν όποιον Αιτός ώρισεν εις αυτός. 'Ο Θεός άς εινε μαζί τους !».

Το σώμα της 'Αμαλίας μετεφέρθη από τη Βαμβέργη στο Μοναχό για να ένταφιασθή κοντά στον 'Όθωνα, τη νύχτα.

Κατά την κηδεία της άπεδόθησαν από τη Βαυαρική Αύλη τιμές βασιλείσης της 'Ελλάδος. Σύμφωνα με την τελευταία της θέληση ένταφιασθηκε με πένθιμη περιβολή, φέρουσα μαύρο μελούδινο φόρεμα και κανένα κόσμημα. Το φρεστέρο της ήταν σκεπασμένο όλο με άνθη.

Το τραίνο που έφερε τό λείψανο της 'Αμαλίας έμπήκε ακριβώς τά μεσάνυχτα στο σταθμό. Μεταξύ τών επισήμων που άκολούθησαν την κηδείαν ήσαν και τρεις 'Ελληνες, ως έπιτροπή τών έν Βαυαρία 'Ελλήνων φοιτητών, ό πρόην επίσκοπος Μαντινείας Πανάρετος, ό ιατρός Λινδεργάγερ, και ό οίκονομικός υπάλληλος Καλοϊδης.

'Η πομπή θλιβέρα και μεγαλοπρεπής, φωτιζόμενη από τό φώς των δάδων που έκρατούσαν ύπηρέτες με μεσαιωνικές στολές, έφθασε στην Τεατινεκίτσε, όπου οι τάφοι των μελών της Βασιλικής Βαυαρικής Οίκογενείας. 'Εκει ή 'Αμαλία κατεθήτη παρό τό πλεονόν του 'Όθωνος, σύντροφος τού πιστή και στην άτελείωτη ήσυχία, όπως στάθηκε σύντροφος τού στις τρικυμίες και στο βάσανα της ζωής.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΜΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Τό γεγονός που θα διηγηθοΐμε συνέβη στά 18... 'Ο μάριμπα-Πέτρος... που διατηρούσε μπακάλιο στη Λαμία επειδή δεν πηγαίναν καλά ή δουλειές αποφάσισε να τό κλείση για να έμπορευθή ύφασματα.

Κ' έτσι τόν βρισκόμε μιá μέρα στο λιμάνι της Σύρου—πού ήταν τότε τό μοναδικό έμπορικό λιμάνι της 'Ελλάδος, να φορτωγή άρκετά έμπορεύματα για τη Λαμία τά όποια άγόρασε επί πιστώσει από τούς εκεί μεγαλεμπόρους. *Έτσι φορτωμένος έμπορεύματα γύρισε στη Λαμία.

*Ός τόσο οι μήνες περνούσαν, γράμματα άλλεπάλληλα έφθαναν από τούς πιστωτάς του για να τούς έμβάση τό αντίτιμον τών έμπορευμάτων τους, μά ό μάριμπα-Πέτρος που τά διέθεσε όπως και τ' άγόρασε, δηλαδή επί πιστώσει — άν και λιανικώς — ίδυνατο ύσε να πληρώση.

Γι' αυτό, όταν, για τελευταία φορά τού υπέμνησαν οι έμποροι της Σύρου τάς ύποχρεώσεις που είχε αναλάβει ύπέναντί των και τόν άπέλειψαν δει θα καταφύγουν στα δικαστήρια, ό μάριμπα-Πέτρος τούς έπειλε τό κάτωχι λακωνικώτατο γράμμα.

«Τι σκοπείτε ;... Βρωσός τά έλάβομεν, βρωσός τά έδώσαμεν. *Αμα τά μάσομεμε θα τά έμβάσομεμε».

'Ο άνεκδοτογράφος δεν αναφέρει τι άπάντησαν οι έμποροι της Σύρου. Γρηγόρης Κοσκινιάς

ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΠΑΘΗ

Η ΟΙΝΟΠΟΣΙΑ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΡΙΩΝΩΝ

Οί Διωγοί κατά τών μεθύσαν. 'Ο «άκρατος» είνος τών άρχαίων. Αί ποιναι τών μεθύσαν. Τό ξερριζώμα τών άμμιέλων της Φράκης. 'Η γυναίκες και τό κρασί. Ξύλο κατά τών θηλέων που τό έτσούσαν !... 'Ο Μωάμεθ και τό κρασί. 'Η δό βουρδουλίες ! Αί δικασμοί ήμέραι—ήμέραι νηστείας !...

Μή νομίζομε ότι οι 'Αμερικανοί έκαναν καμιά μεγάλη πρωτοτυπία άπαγορεύσαντες την εισαγωγή και την κατανάλωσι οίνουπυματωδών ποτών στη χώρα τους. Από τούς άρχαιοεαίτους χρόνους οι διάφοροι νομοθέται έφρόναζαν να έφαρμόζουσαν παρομοίους νόμους έναντίον της υπερβολικής οινοποισίας.

Οί Λοκροί π. χ. έθεωρούσαν ως έγκλημα άξιν άυστηρά: τιμωρίας τό να πίνη κανείς τό κρασί του, χωρίς να το άνακατέψη προηγουμένως με νερό. Ούτε στους άρρωστους έπετρέπαν να πίνουσαν «άκρατος» οίνον—κρασί δηλαδή χωρίς νερό—παρα μονον κατόπιν έγγραφου άδείας τού γιατρού των.

'Ο Πιττακός ό Μιτυληναίος είχε προτείνει ένα νόμο σύμφωνα με τόν όποιον, έπεβαλλοντο διπλάσιες ποινές σ' εκείνους που διέπρατταν όποιοδήποτε έγκλημα σε κατάσταση μέθης ! 'Ο Πλάτων, ό 'Αριστοτέλης κ' ό Πλούταρχος άνεγνωρίζαν τόν νομον αυτόν τού Πιττακού ως πολύ δίκαιον, σάφρον και λογικόν. Μ' άλλους λόγους δεν θεωρούσαν τη μέθη ως έλαφρυντική περιπτώσι, όπως γίνεται σήμερα. Οί Αιγύπτιοι και οι Σπαρτιατές είχαν ώρίσει την ποσότητα τού κρασιού που έπετρέπετο να πίνη κανείς κατά τό γένμα του. Δυστυχώς όμως δεν ξερούμε πόση ήταν αυτή ή ποσότης. Είνε γνωστό όμως ότι οι Σπαρτιατές έπιναν μάλλον λίγο κρασί, μά φορά όμως τό χρόνο άφηναν τούς δούλους των να γίνουσαν στούπι στο μεθύσι για να δείξουσαν έτσι στα παιδιά τους πόσο τό μεθύσι έξευτελίζει τόν άνθρωπο.

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΜΑΣ

'Ο Γάλλος συγγραφέας ΜΟΡΙΣ ΡΟΣΤΑΝ, νιός τού 'Εδμόνδου Ροστάν.

Οί Ρωμαίοι κίνσορες είχαν τό δικαίωμα να άποκλείουσαν έναν συγγλητικό από τή σύγγλητο άν ήταν άποδεδειγμένος μέθυσος, και να τού κατάσχον και τό άλογο του.

'Επίσης και στάς άρχαίους 'Αθήνας έθεωρείτο ως μεγάλη έξευτελιός για έναν άρχοντα ή μέθη. Οί Καρχηδόνιοι μάλιστα άπηγόρευαν άκόμη και στους στρατιώτες, στους ύπηρέτες και στους παιδαγωγούς, να πίνουσαν οίνουπνευματώδη ποτά.

'Εκείνος όμως που έχτύπησε τό κακό κυριολεκτικώς στην «ρίζα του», ήταν ό Λυκοίργος της Φράκης, ό όποιος διέταξε να ξεριζώσουσαν όλα τά κλημάτα από τά άμπέλια τού τόπου του. Τό παρθεγγιάμ του τό έμμήθησαν τό 704 μετά Χριστόν στην Βουλαγάρια.

Οί Μασσαλιώτες άπηγόρευαν στις γυναίκες να πίνουσαν κρασί. Την ίδια απαγόρευσι είχαν για τις γυναίκες τους και οι άρχαίοι. Οί Ρωμαίοι μάλιστα πηγαίναν και μαζούτερα, γιατί άπηγόρευαν και στους νέους

άκόμη να πίνουσαν κρασί. Οί σχετικοί όμως νόμοι τους ήσαν κάπως υπερβολικοί, γιατί «νέος» σύμφωνα με τόν νόμο αυτό έθεωρείτο κάθε άνδρας κάτω τών τριάντα έτών. *Ός ποινή για τις γυναίκες που έπιναν κρασί ώρίζετο ή μαστίγωσις, την όποία έπρεπε να έτελέσωσαν τά άρρενα μέλη της οίκογενείας ! Στις παντρεμμένες δηλαδή γυναίκες ό σύζυγος, στά τέκνα ό πατήρ και όττω καθ' έξής.

'Ο Μωάμεθ άπηγόρευσε άπολύτως την οινοποισία στους οπαδούς του. *Όποιος παρέβαινε την διαταγή του έτιμωρείτο με όγδοήντα βουρδουλίες. Οί *Αραβες από τού Μωάμεθ είχαν ώρίσει ως άνωτάτη ποσότητα κρασιού που έπετρέπετο να πίνη κανείς τά δώδεκα ποτήρια. Οί ιστορικοί όμως δεν μάς αναφέρουσαν και τό μέγεθος τών ποτηριών...

'Ο Κάρολος ό Μέγας τέλος έφήρμοσε έναν νόμο σύμφωνα με τόν όποιον στάς δικασίμους ήμέρας και οι δικασταί και οι αντίδικοι έπρεπε να εινε νηφάλιοι και έπειδή έγνώριζε ότι τό περισσότερο κρασί τό πίνει κανείς όταν τρώει και μάλιστα όταν τρώει καλά, γι' αυτό ώρισε όπως ή δικάσιμες ήμέρες θεωρούνται ως ήμέρες νηστείας !...

ΝΑ Ο ΗΡΩΣ !

'Ο 'Ερρίκος ό Μέγας έδέχθη κάποτε μιá άντιπροσωπεία βουλευτών τών Παρισίων, οι όποιοι τόν έπεσκέφθησαν για να τόν συγχαρουήν για κάποια σπουδαία του νίκη. Στην δεξίωση : αριστατο και ό στρατάρχης ντε Μπυρόν, που με τόν ήρωισμό του, είχε κατά πολύ συμβάλλει στη νίκη αυτή. 'Ο βασιλεύς τότε γυρίζοντας προς τούς βουλευτάς, τούς ειπε δείχνοντάς τους τόν στρατάρχη :

— 'Ιδού ένας ήρωας, κύριοι, τόν όποιο παρουσάζω με ύπερηφάνεια τόσο στους φίλους μου, όσο και στους έχθρούς μου !